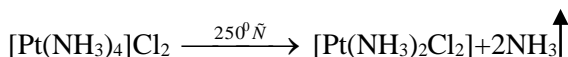
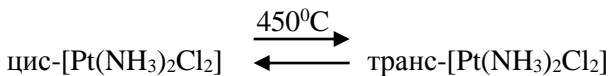
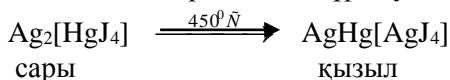

жазады. Квадратты жақша ішінде басқа да жақша түрлері болуы мүмкін, мысалы: $[\text{Ni}\{\text{P}(\text{OC}_6\text{H}_4\text{CH}_3)_3\}_3]$ -трис(три-о-толил)фосфит-никель.

Комплексті қосылыстардың түзілуі және олардың қасиеттері негізінен орталық атомның табиғатына, лигандтардың табиғатына және сыртқы жағдайларға (температураға, еріткіштерге және т.б.) байланысты болады. Мысалы, қыздыру әсері екі жақты болуы мүмкін: кейде ол комплекстің термиялық диссоциациясын болдырады:

ал көбінесе оның терең қайта құрылуын болдырады:

Орталық атомның табиғаты комплексті қосылыстың көптеген қасиеттерін: түсін, тұрақтылығын, магниттілігін және т.б. анықтайды. Орталық атомның ең маңызды сипаттамаларына: электрондық конфигурациясы, өлшемі, тотығу дәрежесі, иондық потенциалы жатады.

Комплекс түзушінің электрондық конфигурациясы оның химиялық даралығын анықтайды. Электрондық конфигурацияға байланысты металдар бірнеше топқа бөлінеді. Бір топқа өз комплекстерінде инертті газ ns^2np^6 конфигурациясы бар металдарды біріктіруге болады: сілтілік және сілтілік-жер металдары, Be^{2+} , Mg^{2+} , Al^{3+} , +3 тотығу дәрежесіндегі лантаноидтар мен актиноидтар, Ti^{4+} , Zr^{4+} , V^{5+} , Cr^{5+} , Mn^{7+} , Os^{8+} . Оларға құрамында оттекті және фторлы лигандтары бар едәуір берік комплекстердің түзілуі тән. Өз комплекстерінде жалған инертті газ конфигурациясы бар, мұндағы $n=4,5$ немесе 6, басқа металдар, мысалы Ag^+ , Cu^+ , Au^+ , Zn^{2+} , Cd^{2+} , азотты лигандтармен координациялануға ерекше бейімділік көрсетеді.